

Kommunalrätt
Lena Dalman

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Administrativa sanktioner i socialförsäkringen (Ds 2025:8)

SKR är positiv till att frågan om åtgärder mot bidragsbrott tas vidare, men reser vissa farhågor kring att helheten inte är belyst i ett och samma sammanhang.

SKR anser att det är angeläget att det fortsatta utredningsarbetet ges tillräckligt med tid för att överväga och belysa kommunernas förutsättningar. SKR är gärna en del i sådant arbete.

SKR noterar att utredningens uppdrag att utreda och föreslå ett samlat regelverk för den bidragsspärr som föreslagits i SOU 2023:52 inte har genomförts utan istället ersatts av ett förslag om avstängning från förmån enligt SFB.

SKR anser att ytterligare utredning behövs i syfte att säkerställa att det inte sker en övervältning från socialförsäkringarna till kommunerna.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Henriksson
Ordförande

Sverigedemokraterna lämnar reservation enligt bilaga 1.

SKR Styrelsen
2025-06-13

Reservation från Sverigedemokraterna, SKR Styrelse

Administrativa sanktioner i socialförsäkringen (Ds 2025:8)

Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till eget yrkande enligt följande:

Förslagen i departementsskrivelsen utgör ett välkommet och viktigt steg mot en mer effektiv och rättssäker hantering av felaktiga utbetalningar inom socialförsäkringssystemet. Sverigedemokraterna anser att ett fungerande administrativt sanktionssystem är avgörande för att återupprätta förtroendet för välfärden, särskilt i en tid då kostnaderna för felaktigt utbetalda bidrag utgör ett växande samhällsproblem.

Det är positivt att Försäkringskassan föreslås få en tydlig och enhetlig befogenhet att fatta sanktionsbeslut i ärenden där överträdelser sker, även när det inte går att fastställa uppsåt. Ett sådant verktyg gör det möjligt att hantera felaktigheter snabbt, konsekvent och med rätt proportioner, vilket är nödvändigt för ett fungerande trygghetssystem.

Det har framförts farhågor om att införandet av administrativa sanktioner skulle kunna innebära rättsosäkerhet eller ökad administrativ belastning. Sverigedemokraterna delar inte den uppfattningen. Förslaget innehåller tydliga krav på dokumentation, rätt till överklagande och proportionalitet vid beslut. Det ger goda förutsättningar för en rättvis och enhetlig tillämpning. Ett tydligt regelverk med förutsebara konsekvenser bidrar dessutom till att minska risken för godtycke och skapar större trygghet för både myndigheter och enskilda.

Det har också påpekats att vissa felaktigheter kan ske oavsiktligt. Detta är en relevant aspekt, men det är viktigt att även oavsiktliga fel hanteras systematiskt. Förslaget möjliggör redan differentiering utifrån graden av allvar, vilket innebär att mindre förseelser kan hanteras med mildare sanktioner. Att helt avstå från administrativa åtgärder i dessa fall skulle sända fel signaler och försvaga systemets trovärdighet.

Sammantaget bedöms förslagen som väl avvägda, nödvändiga och fullt förenliga med ett rättssäkert och effektivt trygghetssystem. Att undvika denna typ av reformer riskerar att befästa ett bidragssystem utan tillräcklig uppföljning, vilket i förlängningen påverkar både legitimitet och ekonomisk hållbarhet.

Vi yrkar därför att:

SKR ställer sig positiva till departementsskrivningen och dess förslag.